

EDUSKUNNAN VASTAUS 29/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi työriitojen sovittelusta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi työriitojen sovittelusta annetun lain muuttamisesta (HE 19/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 2/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

työriitojen sovittelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työriitojen sovittelusta 27 päivänä heinäkuuta 1962 annetun lain (420/1962) 4 ja 21 §, sellaisina kuin niistä on 4 § laissa 32/1989,

muutetaan 1 luvun otsikko, 1, 3, 5 ja 7 §, 8 §:n 1 momentti sekä 9, 15, 17 ja 20 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § laeissa 668/1970 ja 405/1980, 3 § mainituissa laeissa 668/1970, 405/1980 ja 32/1989 sekä laissa 1179/1993, 5 § mainituissa laeissa 668/1970 ja 1179/1993, 7 ja 15 § mainitussa laissa 668/1970, 8 §:n 1 momentti mainitussa laissa 32/1989 ja 20 § laissa 1198/1987, seuraavasti:

1 luku

Valtakunnansovittelija, sovittelija ja sovittelulautakunta

1 §

Työmarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi ja työriitojen sovittelua varten on valtakunnansovittelijan virka. Lisäksi voidaan määrätä tarpeellinen määrä sivutoimisia sovittelijoita. Valtakunnansovittelijan nimittämisestä ja hänen sijaistensa määräämisestä, valtakunnansovittelijan kelpoisuusvaatimuksista sekä sovittelijoiden määräämisestä, sovittelijaksi määräämisen

edellytyksistä ja sovittelijoiden toimikaudesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Määrättyä sovittelutehtävää varten voidaan asettaa sovittelulautakunta. Sovittelulautakunnan asettamisesta ja sen avustamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Valtakunnansovittelijalla on toimisto työ- ja elinkeinoministeriössä. Toimiston päällikkönä on valtakunnansovittelija. Valtakunnansovittelijan toimiston henkilöstön nimittämisestä ja tehtävään ottamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtakunnansovittelijan on:

1) pyrittävä yhteistoiminnassa työmarkkinajärjestöjen kanssa edistämään työnantajien sekä työntekijöiden ja virkamiesten sekä niiden järjestöjen välisiä suhteita;

2) osapuolten pyynnöstä toimittava puheenjohtajana työehto- ja virkaehtosopimusten aikaansaamista koskevissa neuvotteluissa tai määrättävä sovittelija toimimaan puheenjohtajana;

3) huolehdittava työriitojen sovittelusta koko maassa ja tarvittaessa määrättävä sovittelija suorittamaan määrättyä sovittelutehtävää joko itsenäisesti tai valtakunnansovittelijan avustajana;

4) suoritettava muut valtioneuvoston antamat tehtävät.

5 §

Sovittelijan on hoidettava ne tehtävät, jotka valtakunnansovittelija 3 §:n mukaisesti hänelle määrää.

7 §

Työnseisaukseen tai sen laajentamiseen taikka sellaisen toimeenpanemiseen ei saa työriidan vuoksi ryhtyä, ellei viimeistään kahta viikkoa sitä ennen ole toimitettu valtakunnansovittelijan toimistoon ja vastapuolelle kirjallista ilmoitusta, jossa aiotun työnseisauksen tai sen laajentamisen syyt, alkamishetki ja laajuus on mainittu. Ilmoituksen tekijä voi vain vastapuolen suostumuksella siirtää aiotun työtaistelun aloittamisen tai laajentamisen myöhäisempään ajankohtaan tai rajoittaa sen suppeammaksi kuin ilmoituksessa on mainittu.

8 §

Jos työriidan johdosta aiotun työnseisauksen tai sen laajentamisen katsotaan sen laajuuden tai työalan laadun vuoksi kohdistuvan yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin tai huomattavasti vahingoittavan yleistä etua, työ- ja elinkeinoministeriö voi sovittelijan tai sovittelulautakunnan esityksestä riittävän ajan varaamiseksi sovittelua varten kieltää aiottuun työnseisaukseen tai sen laajentamiseen ryhtymisen tai sen toimeenpanon enintään 14 vuorokauden ajaksi työtaistelun ilmoitetusta alkamishetkestä lukien. Kun on

kysymyksessä virkamiesten palvelussuhteen ehtoja koskeva työriita, ministeriö voi sovittelijan tai sovittelulautakunnan esityksestä erityisistä syistä kieltää työtaistelun lisäksi enintään 7 vuorokauden ajaksi. Kielto on annettava riitapuolille tiedoksi viimeistään kolme vuorokautta ennen aiotun työtaistelun alkamishetkeä tai, viimeksi mainitussa tapauksessa, ennen kieltoajan päättymistä.

9 §

Saatuun 7 §:ssä edellytetyn ilmoituksen valtakunnansovittelijan tai tämän määräämän sovittelijan tulee viipymättä ryhtyä tarkoituksenmukaisiksi katsomiinsa toimenpiteisiin riidan sovitteluksi. Muulloinkin, kun valtakunnansovittelijan tietoon on tullut työriita, joka vaarantaa työrauhaa, valtakunnansovittelija voi ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin.

15 §

Jos osapuolet ovat työriidan sovittelua tai ratkaisua varten asettaneet erityisen toimielimen, osapuolten on ilmoitettava siitä valtakunnansovittelijan toimistoon. Tällaista riitaa ei saa sovitella, ellei toimielin ole tuloksetta käsitellyt asiaa tai asiassa voida päätellä, ettei se tule tehtävään ryhtymään tai siinä onnistumaan.

17 §

Joka rikkoo 7 §:ssä tai 8 §:n 2 momentissa säädetyn taikka 8 §:n 1 momentin mukaisesti annetun kiellon, on tuomittava *työriitojen sovittelusta annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä 7 §:ssä säädetyn kiellon rikkomisesta, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi.

20 §

Sovittelijan sekä sovittelulautakunnan puheenjohtajan ja jäsenen palkkiot sekä sovittelusta johtuvat muut kustannukset maksetaan valtion varoista työ- ja elinkeinoministeriön määrittämien palkkioperusteiden mukaisesti.

Sovittelijoiden antamista asia- ja toimituskirjoista ei peritä maksuja.

Ennen tämän lain voimaantuloa piirisovittelijan tehtäviin määrättyt piirisovittelijat jatkavat tässä laissa tarkoitettuina sovittelijoina toimikautensa loppuun.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2009 .

Helsingissä 21 päivänä huhtikuuta 2009